

Lestur til Triði sunnudagur í føstu

Jesus segði við teir: »Var Gud faðir tykkara, tá elskaðu tit meg; tí at frá Gudi eri eg gingin út og komin; tí at heldur ikki eri eg komin av mær sjálvum, men hann hevur sent meg. Hví skilja tit ikki talu mína? Tí at tit tola ikki at hoyra orð mítt. Tit hava djevulin til faðirs, og tað, sum faðir tykkara lystir, vilja tit gera. Hann var manndrápari frá upphavi og stendur ikki í sannleikanum, tí at sannleiki er ikki í honum; tá ið hann talar lygn, talar hann av sínum egna, tí at hann er lygnari og faðir at lygnini. Men av tí at eg tali sannleikan, trúgva tit mær ikki. Hvør tykkara kann siga meg sekan í nakrari synd? Tali eg sannleikan, hví trúgva tit mær ikki? Tann, sum er av Gudi, hoyrir Guds orð; tit hoyra ikki, tess vegna at tit eru ikki av Gudi.« Jøðarnir svaraðu og søgdu við hann: »Er tað ikki rætt, sum vit siga, at tú ert ein Sámáriubúgvi og at illur andi er í tær?« Jesus svaraði: »Ikki er nakar illur andi í mær, men eg æri faðir mín, og tit vanæra meg. Men eg søki ikki æru mína; tann er, sum søkir hana og dømir. Sanniliga, sanniliga sigi eg tykkum: Um nakar varðveitir orð mítt, skal hann um aldur og allar ævir ikki síggja deyðan.« Tá søgdu Jøðarnir við hann: »Nú vita vit, at illur andi er í tær. Ábraham doyði og profetarnir, og tú sigur: Um nakar varðveitir orð mítt, skal hann um aldur og ævir ikki smakka deyðan.

Tey upplýstu menniskjuni á okkara døgum, trúgva ikki at nakar djevul er til. Og tað er hann fegin og væl nøgdur við, tí hann hevur ongantíð betri móguleikar, enn tá ið eitt menniskja ikki heldur, at hann er til. Tá hevur hann minni at takast við, tí tá gongur mannaættin, uttan at vita av seg sjálva fyrri bakka.

Jesus visti at Sátan er til, ikki í teoriini, men sum ein persón. Og tað hevði hann góðar grundir til; tí hann hevði sjálvur staðið honum andlit til andlits og stríðst fyrri lívinum við hann. Hann tosaði eisini ofta um hann. Um onkur er sannfórður um, at tað er ein slíkur deyðiligur fíggindi, hevði tað eisini verið ábyrgdarleyst ikki at ávara móti honum. Sjálvt um tað skal kosta hesum menniskja at vera skeldað og rópt ein djevlaprædikumaður.

Eitt, sum Jesus ofta segði um djevulin, var, at hann er lygnari – ja, øll vera hansara er lygn. Tað er gagnligt fyri okkum at gera okkum tað greitt, at djevulin sigur altíð ósatt. Lygn var tað, tá ið hann lokkaði tey fyrstu menniskjuni. Hann lovaði teimum, at syndaðu tey, gjørdust tey Gudi lík; men sannleikin var, at gudsmyndin í teimum varð avskeplað, tá ið tey vóru ólýðin. Og lygn hevur tað verið alt, sum hann síðan hevur teskað menniskjum í oyra. Tað er lygn, tá ið hann lærir leiðarar fólksins, at tað er rætt at nýta vald. Tað er lygn, tá ið hann sannførir tey, ið liva fyri at savna pening, at pengar eru veruliga málið í lívinum. Tað er lygn, tá ið hann sigur einum gáloysnum fólki, at einaferð er ongantíð. Tað er lygn, tá ið hann vil hava okkum at trúgva, at synd kann føra til eydnu. Tað er altíð lygn, sum djevulin sigur. Hann torir als ikki at siga sannleikan, tí hann veit, at so høvdu vit vent okkum frá honum við ræðslu og anstygd. Hvørjaferð hann sigur nakað við okkum, kunnu vit svara honum: Tú ert lygnari!

Í tekstinum til í dag setur Jesus harðliga at mótstøðumonnunum. Tit hava fløkt tykkum inn í lívslygnina, og tí eru tit ikki at flætta við. Tað er rætt, at ongin kann finna Gud bara við at hyggja inn í seg sjálfvan. Men tó er ein serstøk bylgjulond, ið skúvast skal á, skal Gud fáa orðið á okkum, og tað stendur til okkara, um vit vilja skrúva á hesa bylgjulond ella ikki. Jødarnir vildu ikki. Tí endaði tað við deyðadómi yvir sannleikan. Pilatus vildi ikki slaka, tá ið orðini ljóðaðu: Hvør tann, sum er av sannleikanum, hoyrir rødd mína.

Tað er neyðugt, at vit hoyra tað, ið Jesus sigur, tí á tann hátt kemur trúgvinn. Men at hoyra og hoyra eru tvey.

Vit kunnu hoyra soleiðis, at tað fer inn gjøgnum annað oyrað og út aftur gjøgnum hitt. Ella vit kunnu hoyra soleiðis, at vit lurta alspent. Far evangeliid um Jesus okkum ikki at steðga á og lurta, finna vit ongantíð inn í trúarinnar land. So leingi tað bara eru søgur um fornar hendingar í Palestina, so leingi hoyra vit einki. Søgurnar mugu verða til boðan, og aftanfyri orðið mugu vit hoyra røddina; ikki fyrr enn tá hoyra vit av sonnum.

Tit skilja ikki talu mína, sigur Jesus í kjakinum við jødarnar. Nei, tí tað var áhugaverdari at kjakast enn at samtykkja; tí perlaðu orðini, sum Jesus segði, av teimum. Skulu vit hoyra tað, sum Jesus sigur, mega vit viðganga bæði okkara máttloysi og okkara skuld. Tann, ið hevur dirvi at søkja at eyðmjúkum støðum, skal eisini hitta hann; tí hann er altíð har, og tað eru teimum eyðmjúku, Gud

veitir náði. Yvir vegin hjá slíkum menniskjum lýsa Jesu orð, at: Hvør tann, sum er av sannleikanum, hoyrir rødd mína.

At vera av sannleikanum, er at geva Gudi rætt. Tað kostar stríð, tí tað merkir at skula viðganga, at vit eru seld undir synd. Okkara vilji er lamdur. Tað góða, sum vit vilja, gera vit ikki. Okkara kenslulív er flótt. Tað pínir okkum ikki, at vit sjálv eru neyðarslig, og at heimurin er óndur. Vit fáa ikki altíð ilt av at synda. Og okkara tankar eru døkkir. Vit duga ikki at skilja greitt millum munir og vansar í tilveruni, og vit halda alla tíðina, at vit eru tey klókastu. – Guds sannleiki eyðmýkir. Tí kostar tað stríð at geva Gudi rætt. Tí hann sigur, at vit í okkum sjálvum eru seld.

Men hann sigur eisini, at vit eru keypt, og at tað er okkara einasta bjarging at hoyra tað og trúgva tí. At trúgva er at krúpa til krossin og taka ímóti allari síni tilveru av Guds hond og einki hava uppiborið. Tað var hetta, jødarnir ikki vildu. Og tað er hetta, vit eisini hava ilt við. Men tað er lívsins sannleiki – bæði at vit í okkum sjálvum eru seld, og at vit í Kristi eru keypt.

Av tí at eg tali sannleikan, trúgva tit mær ikki, segði Jesus við jødarnar, tá ið hann brast saman við teir. Hetta var tað, sum gjørdist avgerðandi fyri viðurskifti teirra millum frameftir.

Longu her hóma vit krossin langt burtur. Tá ið tað gjørdist soleiðis, at teir vóru hinumegin sannleikan, og har afturat høvdu vald til at gera, hvat teimum lysti, máttu fylgjurnar verða, at tað endaði við einum krossi. Langi fríggjadagur hómaðist longu langt áðrenn hann veruliga kom.

Tað er so dapurt at hugsa sær, at menniskjan kann vera so bundin av lygnini, at hon ikki trýr sannleikanum, tí at hann er sannleikin. At tað er náttúrligari at trúgva tí, sum er lygn, enn tí, sum er sannleiki, tí vit í okkum sjálvum eru meira í ætt við tað fyrra enn tað seinna. Av sonnum mugu vit ásanna, at ein frelsari var neyðugur, fyri at vit skuldu vera bjargað, og at hesin frelsari mátti koma frá øðrum heimi enn okkara. Ein og hvør, sum er av sannleikanum, hoyrir rødd mína, segði Jesus eisini. Harvið hevur hann sagt, hvat má henda við okkum, fyri at koma hagar til, at vit kunnu hoyra orð hansara og trúgva tí. Í staðin fyri at vera av lygnini skulu vit vera av sannleikanum. Tí má eitt undur henda við okkum. Vit mugu verða broytt innanífrá. Vit mugu broytast í okkara innastu veru. Hetta broytist bara, fær Guds andi vald á okkum.

Seinast í tekstinum, sigur Jesus: Um nakar varðveitir orð míni, skal hann um aldur og allar ævir ikki síggja deyðan. Tað er ongantíð rætt at tosa stórlátin um deyðan. Sig ikki, at deyðin er náttúrligur, og at eingin orsök er at ræðast hann. Fjal ikki deyðan við háfloygdum orðum og royn ikki at skúgva

hann frá tær við tómun uppáhaldi. Deyðin er veruleiki, tað vita vit væl, um vit annars tora at vita tað. Deyðin er álvara, tí vit eru syndarar, ið einaferð skulu leggja fram roknskap fyri lív okkara. Hvønn dag hyggur deyðin eftir okkum, og sum dagarnir fara fylgja eygu hansara okkum meira og meira. Bara ein kann siga við so stórum myndugleika, at deyðin má hyggja burtur: “Um nakar varðveitir orð míni, skal hann um aldur og allar ævir ikki síggja deyðan.” Vit sleppa ikki uttanum deyðan, og hann heldur fram at vera lívsins fíggindi.

Men Jesus hevur lovað, at hann skal leggja sína naglamerktu hond yvir deyðans ræðslu, so at vit ikki skulu stara inn í myrkrið, men skulu síggja, at hann sjálvur hevur sett ein stól til hvønn einstakan okkara í teimum skínandi himmalsku hallum. Tøkk fáí Gud, at hann eftir stóru miskunn síni hevur veitt okkum eina livandi vón við uppreisn Jesu frá deyðum. Amen!